

Kapitola 4

Můj první oktoberfest

*Es gibt kein platz um die welt
Wo trinken mir nicht gefült!*

*Není na světě místa,kde bych se rád nenapil!
(německé pijácké přísloví)*

Lidský život přináší prazvláštní situace.Oné pozdně zářijové noci roku 1986 jsem seděl v pohodlném sedadle dieslového Mercedesu a z jeho okna se díval do ústí samopalu.Dotyčná zbraň visela na rameni vojáka základní služby,který stál u masivní červeno – bílé pruhované závory a jako legendární dveřník z Kafkova Procesu střežil Bránu.Za zády jsem měl 24 let svého života a rodnou zemi několik dekád devastovanou Stalinovými pohrobky,přede mnou za Bránou na Druhé Straně se rozkládal kýžený kraj,kde byla pryč i tráva zelenější.

Mladý pohraničník byl viditelně zatrpklý.Nebylo divu .Do zaslíbené země to měl pouze pár skoků,ale nebylo mu souzeno se tam,dokonce i několik let po absolvování vojny,podívat.Po noční službě ho v kasínu čeká všivá palanda a nároční mazáci.

Já jsem na tom byl momentálně mnohonásobně lépe.Podařilo se mi nemožné a já vyjížděl se zkušenou kapelou “ven”.Dokonce naše cesta nekončila v Západním Německu,ale z Frankfurtu jsme odlétali do vzdálené Kanady!V příruční tašce jsem pečlivě opatroval potřebné doklady a dobrozdání úřadů,které mi povolovaly překročit osudovou čáru..

Stále jsem tomu nemohl uvěřit.Ještě před pár hodinami jsem upíjel v západočeských výčepech voňavého Karla 11^oa trochu mazlavější dvanáctku Dukát z karlovarského pivovaru,poté jsem vychutnával chebský Starovar a teď se přede mnou pomalu otvírá Nový Svět.Do poslední chvíle jsem si však nemohl být jistý,že nás celníci,kterí nám před okamžikem odebrali pasy ke kontrole,nenavrátí zpět do vnitrozemí ČSSR,nebo že to nervově labilní základák do nás nenasype.Jako uhranutý jsem sledoval líně se zvedající závoru a kus za ní německou celnici.Za chvíli se již věčně kodrcající vůz dostal na hladkou silnici a i přes pokročilou noční hodinu nás Německo vítal nespočetnými barevnými světly.Chtělo se mi hlasitě jásat,ale ovládl jsem se,neboť jsem byl preventivně poučen,že naše bezpečnostní složky pomocí výkonných přístrojů odposlouchávají verbální projevy cestujících v okruhu několika kilometrů.Do Kanady jsem se velice těšil,ale ještě větší radost mi působil fakt,že zrovna o tomto víkendu se konají po celém území Západního Německa tradiční velkolepé pивní slavnosti – tzv. Oktoberfesty.

Německá piva jsem do té doby znal povětšinou jen z literatury a z poutavého vyprávění mých šťastnějších známých,kterí měli s tímto artiklem své osobní zkušenosti.Již jsem podvědomě cítil na patře hutnost pravého mnichovského ležáku i sílu černého Bocku z Einbecku.Do Kanady cestuji za prací,ale v Němcích si užiji piva!

Do Frankfurtu jsme dorazili asi ve tři hodiny ráno a zbytek noci strávili v bytě našich známých - českých emigrantů.Členové rodiny Deutschovy (dost dobře jsem nechápal,proto opouštěli republiku ilegálně,když se díky tomuto příjmení mohli oficiálně vystěhovat) se nám pochlubili se svými

pracovními i osobními úspěchy v Říši a pohostili nás studenou mísou a několika láhvemi lokálního piva Henninger. I když jsem byl unaven a tímpádem i trochu indisponován, poměrně spolehlivě jsem definoval chuť, pro mne nové, německé značky. Pivo bylo o něco sušší a i o něco prázdnější než mok, jímž jsem byl odkojen, mělo však výraznější, i když trochu umělé aroma. Nicméně to pro mne byla nová zkušenost motivující k následným experimentům.

Tak jsme odpoledne stanuli na frankfurtské pěší zóně, kde se mi naskytl vsutku pohádkový pohled. Celá rozměrná plocha byla poseta menšími i většími stánky, skromnými provizorními přístřešky, uvnitř kterých se nalézaly sudy a pípy všech představitelných tvarů a rozměrů. Německé názvy lokálních piv, mnohé psány úhledným Schwabachem, defilovaly před mým pivuchtivým zrakem, stejně jako domorodí pijáci v divokém rytmu přátelského zápasu s přetékajícími püllitry i tupláky. Pivní ovzduší bylo nasyceno jemnou kouřovou vůní opékajících se speciálních uzenin a já jsem takřka slyšel, krom zurčících pivních pramenů, imaginární hlas kdesi shůry:

“Přístup blíže, český husito! Odlož své odvěké předsudky a nepřátelství vůči germánské rase a živě popíjej se svými německými bratry. Dávno již dodoutnala kostnická hranice a druhá světová válka skončila před 40ti lety.

Teď jsme jednoho piva ty i my. Usedni a hojně si dopřávej truňku našich společných předků!” Nemaje téměř žádné zkušenosti s pobytem v cizině a neznaje německého jazyka, intuitivně jsem nasměroval své kroky k nejbližšímu pohostinně vyhlížejícímu stánku žmoulaje v ruce 150 západoněmeckých marek, které jsem za zlodějský kurs oficiálně směnil v Československé Státní Bance. V duchu jsem si předříkával magické zaklínadlo v cizí řeči: “ich möchte eine grosse bier, bitte”, které mi otevře bránu k lukulskému hodokvasu a chystal se takto oslovit šenkýře v kožené zástěře.

MOMENT!!... Kdosi mi násilím přetrhl zlaté vřeteno barevného snu a odřízl mi tak cestu k delikátně hořké radosti. Můj šéf – kapelník našeho hudebního, tentokrát pro změnu výjezdného souboru, si ještě zřejmě nebyl vědom rizika shodného s nebezpečným pokoušením mateřského pudu medvědice, kterou izolují od jejího mláděte, a postavil se mezi mne a pivo.

Z komerčního a odpudivě praktického pohledu dlouholetého barového hráče bylo přednostní a důležitější věcí zakoupit pro členy kapely na reprezentační zahraniční angažmá nové kostýmy. Studený a neosobní obchodní dům Woolworth se bohužel tyčil přímo nad sezónní pivní Mekkou a tak jsem byl proti své pivní vůli nelibostně zavlčen do oddělní pánské konfekce. Nakupování svršků jakéhokoliv druhu bylo pro mne od dětství exekucí útrpného práva, proto i při její německé verzi jsem neskrýval jistou nelibost. Nicméně – kdo chce s vlky žít, musí s nimi kupovat hadry. Kapelník byl naštěstí starý praktik. Poučen letitými zkušenostmi přesně věděl, jaký druh ošacení zakoupit. Pastelově barevné lesklé košile z umělého vlákna vypadají efektně na pódiiích všech kontinentů a nestojí zdaleka mnoho peněz. Proto investujme menší finanční částku do úboru tohoto druhu a o to více prostředků nám zbyde k vychutnávání piv na zdejším Oktoberfestu.

S naivním optimismem jsem se těšil, že se koza nažere a vlk zůstane skoro celý. Bohužel – člověk míní a bubeník mění.

V osmdesátých letech ještě počítačová technika v našich krajích nedosahovala dostatečné úrovně, proto tzv. “živé” hráče na bicí nástroje vlastnil tenkrát skoro každý československý hudební soubor. V našem nešťastném případě to byl iniciativní a světaznalý bubeník Pét’a, který sice ve svém životě dosáhl pouze základního vzdělání, ale poté, co ho současný kapelník vytáhl z provinční undergroundové skupiny, stáhl z něho hustě polátané džíny a několik let mu poskytoval dobře placenou práci v německých lázních, z bývalého nekvalifikovaného dělníka se stal samozvaný odborník takřka ve všech oborech lidské činnosti.

Pét’a znal aktuální značkové modely z prestižních módních časopisů, katalogy Versace a Tiffany byly jeho opožděnou čítankou, proto si mohl dovolit svého nadřazeného, který se zrovna přehraboval ramínky s levnými vestami zpražit pohrdavým: “To snad nemyslíš vážně!”

Dost už na tom, že pocházíme ze zaostalé komunistické země. Nemusíme to všude dávat najevo! Budeme-li respektovat nejnovější módní trendy, distingované kanadské publikum nás možná zařadí do prosperující Jugoslávie.

Chlupaté kalhoty ve tvaru mrkve protkané stříbrným lurexem udělaly svou stratosférickou cenou 95 marek první vážnou trhlinu v mém pivním rozpočtu. Následovala matně fialová košile za 40 DM, na které bylo sympatické pouze to, že díky její barvě by na ní nezanechalo skvrnu ani rozlité černé pivo o vysoké stupňovitosti. Posledním dorážejícím výstřelem do týlu byla doplňková koupě kožené kravaty, která mne stála svých posledních 12 marek.

Obchodní dům jsem opouštěl s kovovou jednomarkovou mincí v dlani a hořkými slzami v očích. Cítil jsem se podveden a zdeptán. Chuťové fantazie v mé mysli se rozpouštěly v žíravém pocitu křivdy. S čerstvě implantovaným pesimismem jsem pasivně očekával, co se stane příště. Co budu nucen udělat se svými vlastními penězi v rámci dobrých interpersonálních vztahů v Kanadě, či kdekoliv jinde na světě a zda-li mi bude vůbec osudem dopřáno radovat se z pití piv v cizích zemích. Prozatím jsem stál uprostřed čilého pivního ruchu oloupen o možnost aktivní účasti.

Naštěstí kapelník se projevil jako soucítící kumpán. V rámci aplikace první části Bismarckovy metody cukru a biče mi milostivě zapůjčil padesátimarkovou bankovku a jelikož měl pivo rovněž rád, jal se býti mým průvodcem a tlumočnickem v jedné osobě. Můj život se opět rozzářil do zlatavých barev bavorského ležáku a vyzývavě zašuměl oceánem pivní pěny. Chodil jsem od stánku ke stánku hltaje informace, ale hlavně prezentované německé pivo. Na své první západní pivní exkurzi jsem se ještě náležitě nevěnoval detailnějším údajům o konzumovaných značkách, nezjišťoval jsem jména měst, odkud dotyčná piva pocházela, ani mne nezajímala procenta obsaženého alkoholu. Toho teplého zářijového dne L.P.1986 jsem se plně oddal libidu absorbce svůdné atmosféry frankfurtského Oktoberfestu.

Okusil jsem chlebovitě berlínské pivo Schultheisser i hořčího Smugglera. Jako vzorek z evropské pivní metropole Mnichova jsem si dopřál půllitr světlého Paulaneru. O dva stánky dále jsem zase nemilosrdně dobíjel zbytky čerstvě zlikvidované žízně ležákem vzletného názvu Thorn un Taxis. Mou pozornost upoutalo logo pivovaru Weinhenstephan, které uvádělo jako rok založení letopočet 1040! Později jsem se dozvěděl, že se jedná o nejstarší dochovaný pivovar v Evropě a vlastně i v celém moderním světě, ikdyž, upřímně řečeno, jeho výrobek mne chuťově příliš nenadchnul. Posléze jsem si rozmlsané chuťové pohárky osladil černým mnichovským Meiselem. A ve stejný den, v jednom z malých krytých pavilonů na pivní frankfurtské ulici jsem se poprvé v životě setkal s pro mne tenkrát naprosto neznámým irským *stoutem* Guinness. Na první pohled mne upoutala jeho smolně černá, naprosto světlo nepropouštějící barva a šlehačková pěna, jakoby řemeslně dokonale natočená některým z proslulých pražských Mistrů výčepních. Bohužel, první chuťová konfrontace s tímto keltským mokem byla pro mne trochu zklamáním. Guinness mi připomínal podchlazené černé kafe říznuté fernetem. Avšak stejně jako v jiných oblastech lidského života každý pravý vztah postupně uzrává, tak se i mé přátelství se svrchně kvašeným umouněncem během let vyvinulo v pevný, oboustranně tolerantní svazek.

Nad výstavištěm se pomalu ztmívalo, zapůjčené peníze docházely a byl čas se uchýlit do nouzového přístřešku rodiny Deutschovy. Přestože mé znalosti německého jazyka byly tehdy takřka nulové, během svého šťastného dne na Oktoberfestu jsem si zapamatoval trefné německé veršované přísloví: Im Himmel ist kein Bier – darum trinken wir es hier! (v nebi není žádné pivo, proto jej pijme tady).

Co je to Reinheitsgebot?

Jedná se o tzv. Zákon Nejvyšší Čistoty v pivovarnictví ustanoven už v roce 1516. Podle něj se poctivé pivo smí vyrábět pouze ze sladu, chmele, vody a pivních kvasinek bez jakýchkoliv dalších přísad. V domovském Německu tento zákon v upravené formě platil až do roku 1987, kdy členské země formující se Evropské Unie, které tyto přísné limity viděly jako překážku v exportu svých standardních

eurobřeček na mnohamilionový německý trh se zasadily o jeho praktické zrušení. Dnes je možno podle flexibilních zákonů přidávat do piva cokoliv, co zvýší produkci a profit megalomanským alchymistům produkujícím utrejch, který obecně nazývají stejným termínem jako přírodní produkt, jenž po staletí oblažoval statisíce jeho nadšených milovníků, neboť dle hesla globalizace a panevropanství – evropské prase všechno spase.

(vtip “půjďte s námi”) (VS “Ležák kontra Ale”)